

SZÜLETÉSNAPI KÖSZÖNTÉS EGY „TÁNC TANÁRNAK”

Kosztolányi Dezső jól ismert mondása szerint a műfordítás olyan, mint „gúzsba kötve táncolni”. A hasonlatot nyugodtan kitágíthatjuk minden olyan fordító tevékenységre, amelynek célja az, hogy idegen nyelven született szöveget magyarul adjunk vissza – és fordítva. Klaudy Kinga talán megbocsátja nekem, ha az általa művelt tudományos diszciplínát ehhez a sajátos táncoláshoz hasonlítom. Sokan próbálkoztak, próbálkoznak a táncművészet e különös, nehezített változatával, és bizony sokan hasra is esnek próbálkozásaik közben. Bármilyen komolyan is veselkednek neki, mozdulataik nemcsak sikertelenek és szerencsétlenek, hanem olykor kifejezetten viccesek is lesznek. Klaudy Kinga életműve viszont azt példázza, hogy gúzsba kötve táncolni egyrészt lehetséges, másrészt tartalmas, színes művészi produkcióvá is alakítható. Sőt, továbbmegyek: mindez különböző stílusokban is megvalósítható. A professzor asszony azonban nemcsak jól érti és ismeri a keringőtől a néptáncon át a modern diszkóstílusig terjedő „táncokat”, hanem a legmagasabb szinten képes arra, hogy ezt a tudását másoknak is átadja, továbbá a „táncosok” mellett a „tánc tanárokat” is képezze. Hosszú évek óta az általa létesített, általa vezetett, általa írt és szerkesztett szakirodalommal, általa szervezett tudományos konferenciákkal felvértezett „tánciskolákból” kerülnek ki azok, akik képesek hidat verni a különösen szép és nehéz anyanyelvünkön, valamint más nyelveken született szövegek között. Nehéz és fontos mesterség ez, mely nélkül nem tudnánk másokkal megértetni magunkat, elszigetelődnénk és felejtésre ítélnénk. Aki képessé tud tenni tanítványokat és kollégákat arra, hogy fordítóként, nyelvészként kommunikációképessé váljanak más népek felé – missziót teljesít, nem is akármilyet.

Azért is gondolom, hogy e „táncos” hasonlatban lehet valami, mert nemcsak nekem jutott eszembe. Egy internetes tanár-értékelő honlapon bukkantam egy tanítványtól származó bejegyzésre: „Klaudy Kinga valami olyasmi a magyar fordítástudományban, mint Béres Alexandra a fitnessben.” Magam sem tudtam volna találóbban fogalmazni, hozzátéve, hogy a tanítványok és pályatársak ilyenén hasonlatai talán többet mondanak minden hivatalos kitüntetésnél és elismerésnél.

Különös megtiszteltetés, hogy Miskolcon kollégája lehettem. Vezetői megbízatásaink között voltak időbeli átfedések, ma is szívesen idézem fel az értekezleteken megfogalmazott, világos és jó kedélyű hozzászólásait, javaslatait, lapozgatom fel egykori hivatalos és baráti levélváltásainkat. Más diszciplínák művelőinek is példát mutatott oktatásszervezésből, a tanítás és a tudomány iránti elkötelezettségből. Fogadja érte sok-sok köszönetem!

E kerek évfordulón csak remélni tudom, hogy Klaudy Kinga sokáig tart még – Bohumil Hrabal szavait kölcsönözve – táncórákat idősebbeknek és haladóknak. Ja, és persze a magamfajta kezdőknek is...

Dr. Fazekas Csaba
egyetemi docens
a Miskolci Egyetem BTK dékánja (2005–2009)